EFAM K 13119-15

Baltimore, Md., 28. juulil 1970

Kallis sõber Herman Rajamaa,

Aitäh Sinu 11. juuli k.a. kirja, tervituste ja SÕNUMITE eest! See kõik pakkus mulle suurt huvi, enam kui vana mees suudab sellest realiseerida...

Ma pean eelkõige Sulle pühalikult kinnitama, et peale Wilmingtoni Eesti Kooli USAsteisi "kadunud ja jälleleitud" koole ei ole, päris kindlasti mitte. Muidugi - Koolitoimkond oli varjusurmas ja õpetajate koondis samuti ja Wilmingtoni kool ise elas ka tagasihoidlikult, olles ühe lapsevanema erakorteris ja lastevanemate ühine ettevõte - jäi "kadunuks"... Õieti Gaston O. Randveelt ja Eduard Kärnerilt saadud nimestike järgi oli sääraseid koole enam, s.o. nad pidid olema, ent Randvee polnud neilt ühtegi vastust tema ankeedile saanud - Minneapolise, Seattle, Seabrooki... Mul lääks korda, vahel ka kooli asukoha tuttava kaasabi kasutades, neilt siiski ankeetlehed kätte saada.

Edasi on mul hirmus kahtlus, et Sul vist ei ole andmeid uue koolide keskuse kohta, et kas see on alustabud tööd? Mul on olemas selle keskuse esimese koosoleku protokolli ärakiri ja ma informeerin Sind selle alusel. Koosolek on peetud New Yorgis 14. juunil ja sellest on osa võtnud Gaston O. Randvee, Eduard Kärner, Karl Koljo, Lilian Esop, Meeme Mälgi ja Olev Olesk. Nimeks on võetud "EESTI KOOLIDE KESKUS USA-s". Aadressiks on keskuse juhataja Gaston O. Randvee aadress: 220 Mansfield Avenue, Willimantic, Connecticut, 06226, USA.

Juhatajaks on valitud Gaston O. Randvee (proua Lilian Esop pajatas, et peaaegu oleks sinna sattunud Eduard Kärner, kuna Randvee olnud alul tagasihoidlik ja kaebaud töökoormuse üle ja Kärner olnud valmis vastu võtma... Tema, L. Esop on siis energiliselt vahele seganud ja Randveel nõusoleku nõutanud...). Abijuhataja Eduard Kärner, sekretär - Lilian Esop, abisekretär Olev Olesk, kassapidaja Meeme Mälgi, ametita liikmed: Karl Koljo ja Andres Taul (EELK kiriku esindaja, New Yorgi ühe koguduse noor pastor, kes aga koosolekul pole viibinud).

Õpperaamatute kohandamise alal otsustatud koostada õpperaamatute nimestik kõigist saadaolevaist õpikutest ja õpetajate käsiraamatuist koos selgitustega, millist kasutada vastaval õppeedukusel. Selle koostab E. Kärner ja see tuleb saata kätte kõigile õpetajaile, mitte ainult koolijuhatajaile (Loomulikult - see vahel jääb juhataja teada ja ta taskusse või kaob paberite hulka...).

Õppekavade osas soovitati koolidel kasutada Eesti Komitee Koolitoimkonna "Täienduskoolide tööpõllult IV". Leitud aga, et on vajalik koostada spetsiifiline õppekava eesti pagu askoolidele inglise keelt kõnelevais mais eesti keele ja ajaloo õpetamiseks. See töö esialgsete läbiviimistega lubanud alata Karl Koljo. Otsustatud saata koolidele ka USA Koolitoimkonna 1950. aasta õppekavad. (Ma ei tea, kas Karl Koljol on kogemusi eesti koolide tööpõllult, ta ju muidu vana kena mees...)

1969/1970. õppeaasta kohta korraldatakse ankeet ehk statistika, milleks koolidele saadetakse kätte andmete lehed.

Õpetajate päevade teferaadid on otsustatud paljundada ja saata kätte igale õpetajale koostöös USA Eesti Õpetajate Koondisega käesoleva aasta kestel.

Endise Koolitoimkonna (Meeme Mälgi) raamatute realiserimise osas otsustatud, et M. Mälgi koostab nimekirja raamatuist ja saatekirja (8 raamatut hinnaga USA $10) mis saadetakse Koolide Keskuse poolt kõigile USA koolidele.

Vastavalt Õpetajate Päevade soovile soovitab ka Keskus nimeteda kõiki koole "Eesti Kool (asukoht)". Otsustati välja töötada koolide lõputunnistuste vormid. Arvatakse ehk on vaja 2 vormi: algkooli osas ja ka keskkooli osas nimetusega... (Mis teeb sellega Baltimore Eesti Kool, kes ei anna lõpetajaid üldse....) On arutatud ka õpetajate järelkasvu probleemi. Õpetajate Päevade resolutsioonid on otsustatud võtta Keskuse töö aluseks.

Nii on Sinul lühike ülevaade uue Koolide Keskuse USA-s kohta - see keskus on tööle asunud. Suurim rõõm on, et sinna on kaasa tõmmtud pr- Lilian Esop, energiline ja töörõõmus. Tema käes on Õpetajate Päevade referaaride paljubdamine ja tema see teebki selle töö jästi. Peaasi - tema on ainus tegelik õpetaja E. Kärneri kõrval. Olesk olevat ka endine t-kooli õppejõud - noor energiline mees. Muide - Meeme Mälgi ja Eduard Kärner olevat vihavaenlased, ajast mil Kärner elanud Mälgi majas, leppida nad ei saavat... See avaldavat mõju ka mõnegi üldise asja kohta...

Ma püüan panna Bülletääni septembri numbrisse ka referaddi sellest protokollist, s.o. Keskuse tööle asumisest. 12. septemnril teeme Eesti Majas Bernard Kangro juubelisünnipäeva puhul kirjandusõhtu.

Siidulgs prouaga tervitades ja kõike hääd soovides, Sinu A. J. Leiman

P.S. Mell jäänud ja ka kitsikus nõu-meelsus! Ootepakkust ikka veel ootan!